

Na Kekedee Sa Paul Fua Wane Famamana Ki 'I Efesus

'I Efesus na fere baita ana lofaa 'i Esia. 'I ta'ena na lofaa 'i Esia ta te bali ana kula kera saea ana 'i Turkey. Sa Paul leka dao 'i Efesus ana ruana ma oluna lekalae nia fua 'ainitalolae ana Farongoe Lea. Ada to'ona Acts 18:19-21 fainia bali buku 19. Nia ada dia nia kedea na buku ne kada nia to laona beu ni kanie 'i Rom.

Sa Paul kedea na buku ne fuana 'adomilana wane God ki fua kera ka saitamana lea ana ne kwaimanie God nia baita 'asiana, ma na alangaie nia ka to firi fuana wane ki tafau. Na buku ne kera tolingia ana ro bali ru ki.

Ana bali buku 1-3, sa Paul famanata sulia ne God fakali'afua raeo nia ana Christ ne nia 'initoa fafia ru ki tafau. Ma ana Christ ne God ka famauria wane Jiu ki ma wane nao lau Jiu ki, ma nia ka 'ado keroa ana te noni ru ana fikute wane God.

Ana bali buku 4-6, sa Paul nia famadakwala na 'adolae ana fikute wane God. Ma nia ka saea ne wane God ki kera kai abulo 'o'olo sulia maedangi ki, fua kera ka inau ana to okue. Ma ka saea lau fuada fua kera to ni firue 'usia sa Saetan.

Ru talingai ki laona buku ne:

God famauria Jiu ki ma wane nao lau Jiu ki,
ma nia ka 'ado kera ana te noni ru *1:1-3:21*
Wane famamana kera ka 'ado fainia Christ *4:1-6:24*

¹ Nau sa Paul ne, nau ku kekede kau. Nau ta wane ni lifurongo ana sa Jesus Christ sulia na kwaidorie God.

Nau ku kwatea kau na kekedee ne fua mulu wane God ki ne mulu to laona mae fere baita 'i Efesus, ma mulu ka to mamana ana sa Jesus Christ.

² Nau ku foa fua ne God na Maa kia, ma na 'Aofia sa Jesus Christ keroa kwatea na kwaiofeie ma na aroaroe fua mulu.

God fulia ru lea ki fua kulu

³ Kulu tangoa God ma na Maa 'Aofia kia sa Jesus Christ. Sulia God nia 'ogiri kia ana kwatelana ru lea ki tafau 'i langi fua mangoiru kia ki sulia 'adolae kia fainia sa Jesus Christ. ⁴ Suifatai God ka fi saungainia na molagali, nia fili kia tafau na fua kulu wane nia ki na sulia Christ, fua kulu kai 'o'olo 'i maana, ma nao ta wane si fai fafi kia ana ta ta'alaе. Ma sulia kwaimanie God fua kulu, ⁵ nia eta alangainia mai 'i nao fua ne kwatea ma kulu ka wele nia ki sulia sa Jesus Christ. God sisi 'urinai sulia na kwaidorie nia, ma nia ka eele fainia. ⁶ Aia, kulu tangoa God sulia nia kwate sakongai ana kwaimanie baita nia fua kulu sulia na Wele nia ne nia kwaimani mamana ana.

⁷ God luge kia fasia na kwaekwae ma ka manataluge na ana abulo ta'alaе kia ki ana na maelana Christ. Na kwaiofeie God fuaka 'e baita 'asiana. ⁸ Iu, God 'ogiri kia ana kwaiofeie nia.

Ana liotoe ma na saitamarue baita nia, ⁹ God ka fatainia fuaka na manatae wane nia ma nao nia si fatai madakwa ana fua wane ki mai 'i nao. God kai fulia na manatae wane nai ana Christ. ¹⁰ Na manatae wane nai 'uri: Ana kada 'olea, nia kai okua ru ki tafau ne nia saungaida mai 'i langi ma 'i seki laona molagali, fua Christ kai gwaungai fafia ru nai ki tafau.

¹¹ Na ru ki tafau ne God sasida, nia sasida sulia manatana ma na kwaidorie nia. Ma sulia laugo na kwaidorie God, nia ka fili kalu wane Jiu ki fua ne kalu ka alua wane nia ki ana 'adolae kalu fainia Christ. God sasi 'urinai sulia na manatae wane nia ne nia alua na mai 'ua 'i naona ne nia saungainia ru ki. ¹² Ma sulia nia 'urinai, kalu wane Jiu ki, kalu wane eteta ne kalu famamana Christ, ma kalu ka tangoa God 'initoa.

¹³ Nia ka 'urinai laugo fua mulu na wane nao lau Jiu ki. Sulia kada ne mulu rongoa na 'ainitalolae mamana ana Farongoe Lea, mulu ka too ana maurie falu, ma mulu ka alu na wane God ki. Kamulu famamana Christ, ma God ka kwatea Anoeru Abu fua mulu ka fatainia ne mulu wane nia ki, dia be nia eta fata na mai ana 'i nao. ¹⁴ Ma na Anoeru Abu ka to 'i laona maurilaka, nia na ne fatailana fua kulu fua ne kulu kai saitamana ne kulu kai ngalia ru ki tafau ne God nia eta fata ana fuana wane nia ki. Ma na Anoeru Abu ka to fai kia leleka ka dao ana kada God kai oli mai 'uria wane nia ki, ma kera kai to sakwadola firi. Kulu tangoa God ne 'inito ka tasa!

Sa Paul foa fuana wane 'i Efesus ki

¹⁵ Safali ana kada nau ku rongoa na fama-manae kamulu ana 'Aofia sa Jesus, ma na kwaimanie kamulu fuana wane God ki tafau, ¹⁶ nau ku 'idufa tangoa God fua mulu ana kada ki tafau. Ma nau ku foa laugo fua mulu ana kada 'oro ki. ¹⁷ Ma God na Maa 'initoa ne na God ana 'Aofia kia sa Jesus Christ, nau ku gania fua nia kwatea na Anoeru Abu fua mulu. Sulia na Anoeru Abu nai, nia kai kwatea liotoe fua mulu,

ma ka fatainia laugo God fua mulu, fua mulu ka saitamana lea lau ana God. ¹⁸ Nau ku foa laugo fua ne God ka kwatea na manatalamulu ka lea fua mulu ka saitamana ru lea ne nia too ana fua mulu. Mulu ka saitamana lea ana ne mulu kai too ana ru lea nai ki, sulia nia sae kamulu fua mulu ka dia na wele nia ki. Ma nau ku foa fua ne mulu kai saitamana na falealae baita nia, ne nia alangainia kai kwatea fuana wane nia ki. ¹⁹ Ma nau ku foa fua mulu ka saitamana laugo na nikilalae baita God ne rao aka wane famamana ki. Ma na nikilalae nai na ²⁰ ne God rao ana, kada be nia taea sa Jesus Christ fasia na mae ma ka fagourua ana bali 'o'olo ani nia 'i langi. ²¹ Ma sa Jesus Christ ka gwaungai fafia na 'ainsel ki ma na anoeru ki tafau 'i langi. Ma na satana Christ ka baita liufia wane baita ki tafau ana kada ne, ma laugo ana kada kai dao mai ne nia toto si sui. ²² God ka kwatea ru ki tafau ka to 'i farana Christ, ma ka kwatea Christ ka gwaungai ana ru ki tafau, fua Christ ka kwai'adomi akulu wane ne kulu famamana ki. ²³ Aia, ma kulu wane ne kulu famamana ki, kulu na nonina Christ. Ma kulu ka fungu ana Christ, wane ne nia fafungua ru ki tafau.

2

Tolae ana maurie falu fainia Christ

¹ 'I nao mai, mulu dia ta wane mae ne nao nia si tona sulia te ne God nia doria, sulia mulu to 'ua laona ta'alae. ² Ana kada nai 'i nao, mulu leka amulu sulia na falafala ta'a laona molagali, ma mulu ka rosulia sa Saetan ne gwaungai fafia anoeru ta'a ki, ma ka talaia wane ne kera

aburongo ana God ki. ³ Ma kulu 'urinai laugo, ana kada 'i nao mai, na abulolakulu nia ta'a, sulia kulu rosulia na kwaidorie ta'a ana noni ki, ma manatalae ta'a kia ki. Kulu dia wane ki tafau, sulia ne abulolakulu ta'a, ma kulu ka bobola fuana ngalilana na kwaekwae fasia God.

⁴ Ma ka 'urinai boroi 'ana, na kwaimanataie God fua kulu nia baita, ma na kwaimanie nia fua kulu ka baita laugo. ⁵ Ma sulia God nia 'urinai, nia ka kwai'adomi akulu kada kulu aburongo 'ua ana, ma kulu ka dia wane kera mae na ki. God oku kia fainia Christ ma ka kwatea maurie firi fua kulu. God ka famaui kia sulia na kwaimanie nia! ⁶ Ma sulia kulu 'ado fainia sa Jesus Christ, God ka tae kia laugo fainia Christ, fua ne kulu kai to ma kulu kai gwaungai fainia 'i langi. ⁷ God sasi 'urinai fua nia ka fatainia na kwaiofeie baita ne nia kwatea fua kulu ana sa Jesus Christ, fua ne wane ki tafau ana kada ki tafau, kera ka saitamana na kwaimanie nia. ⁸ God famaui kia ana kwaiofeie nia sulia na famamanae kia. Nia nao si famaui kia go sulia raoe kia ki tala'aka. Boroi ma God kwate 'o'oni ga 'ana na maurie falu fuaka. ⁹ Nia ne, 'afitai ta wane ka fata naunau sulia na maurie falu nia, sulia God nao si kwatea sulia raoe ne kulu sasida ki. ¹⁰ God saungai falu akulu ana sa Jesus Christ, fua kulu ka sasia raoe lea ki ne nia eta fata mai ana fua kulu 'i nao fuana sasilana.

Kulu te fikute wane ana Christ

¹¹ Ma kamulu wane ne nao lau Jiu ki, mulu kai manata basi sulia tolae kamulu 'i nao. Na wane Jiu ki sae kera tala'ada ana "Wane God ki" boroi ma kera sae kamulu "Nao lau wane God ki," sulia

nao mulu si 'ole 'u'unge ana welewane kamulu ki. ¹² Mulu saitamana, ka tau na mai, kamulu to tau fasia Christ, ma mulu nao lau tani wane ana wane filia God ki 'i Israel, ma nao mulu si too ana na ru lea ne God eta alangainia fuana wane nia ki. Ma mulu ka to ga 'amulu 'i laona molagali ne, boroi ma nao mulu si saitamana God, ma nao mulu si makwalia go ta ru lea fasia God. ¹³ Sui boroi 'ana mulu ka to tau fasia God ana kada 'i nao, kada nai sulia mulu 'ado na fainia sa Jesus Christ, kamulu to karangia na God, sulia na 'abuna Christ.

¹⁴ Ma kalu Jiu ki fai kamulu wane nao lau Jiu ki, Christ sasia na okue kwaimanie kia ka aroaro fua kulu ka alua na te okue. Sulia nia alamatainia tala'ana kera ka saungia ana 'airarafolo, nia ka lafua na ru ne susia wane Jiu ki ma wane nao lau Jiu ki nao kera si kwaimani. ¹⁵ Christ nia lafua na taki ne sa Moses kwatea ki fua ne kulu ro fikute wane ne ki ka alua te fikute wane go, sulia kulu oku na fainia Christ. 'Urinai Christ ka kwate kulu ka kwaimani akulu kwailiu. ¹⁶ Aia, ana maelana Christ ana 'airarafolo, nia ka lafua na malimae 'i safitana wane Jiu ki fainia wane nao lau Jiu ki. Ma ana mae nia laugo, nia ka okua na ro fikute wane fua ne kulu ka alua te fikute wane go, ma nia ka olitai kia siana God. ¹⁷ Nia ne, Christ ka koso mai laona molagali, ma ka 'ainitalo ana Farongoe Lea sulia na aroaroe fua mulu wane nao lau Jiu ki ne mulu to tau fasia God ana kada 'i nao, ma fua malu laugo Jiu ki ne kalu to karangi ana God. ¹⁸ Sulia na ru ne Christ sasia, kalu wane Jiu ki ma kamulu wane nao lau Jiu ki, kulu saitamana ka leka mai siana God na

Maa ana te Anoeru Abu.

¹⁹ Sulia ne, mulu wane nao lau Jiu ki, nao mulu si 'e'ete fasi kalu wane Jiu ki. Ma kada ne, mulu wane God ki na fai kalu, ma God na ne Maa kia.

²⁰ Kulu wane famamana ki, kulu dia na lume ne God nia saungainia fafona na fau. Sa Jesus Christ na ne fau nai. Ma wane ni lifurongo nia ki fainia profet ki na ne mae funu 'ai ki ana lume nai.

²¹ Christ dau ngasi ana lume nai ma ka saungai baita ana, fua nia na lume abu fuana 'Aofia ka to laona. ²² Ma kamulu wane ne nao lau Jiu ki laugo, Christ 'ado kamulu fainia wane God ki. Nia sasi 'urinai ana kada nia saungainia na lume ne God to laona ana na Anoeru Abu.

3

Na raoe sa Paul fuada wane nao lau Jiu ki

¹ Nau sa Paul, ku to 'i laona beu ni kanie fafia nau ku 'ainitalo ana Farongoe Lea sulia sa Jesus Christ fua mulu wane nao lau Jiu ki. ² Nau ku saitamana mulu rongoa tafau na God ne fili nau na sulia na kwaiofeie nia, fua ne nau rao fua 'adomilamulu 'urinai. ³ Dia be nau ku eta kedeia ka suina, God fatainia na manatae wane nia fuaku. Na manatae wane ne nao nia si fatai madakwa ana fua wane ki 'i nao mai. ⁴⁻⁵ Ma dia mulu idumi lea ana kekedee ne, mulu kai saitamana ne nau ku saitamana ru 'oro ki sulia Christ ne God si fatai madakwa ana fuana wane ki 'i nao mai. Boro'i ma ana kada ne, sulia raoe na Anoeru Abu, God fatainia suina fuana wane lifurongo ki fainia profet abu nia ki. ⁶ Ma na manatae wane nai nia 'uri: Mulu wane ne nao lau Jiu ki, mulu famamana Farongoe Lea, ma God

ka falea kamulu laugo fainia na wane Jiu ki. Ma kulu ka to oku ana te fikute wane, ma kulu kai ngalia ru ki tafau ne God alangainia sulia sa Jesus Christ.

⁷ Ma God ka kwatea nau te wane rao nia, fua ne nau ku farongo ana Farongoe Lea. God ka kwatea nau wane rao nia ana kwaimanie nia ma ana nikilalae baita nia. ⁸ Ma wane ki tafau ne kera famamana God, kera talingai ka liufi nau. Ma sui boroi 'ana ka 'urinai, God falea nau ana kwatelana raoe fuaku fuana 'ainitalolae ana Farongoe Lea sulia ru lea 'asiana ki ne Christ kai kwatea fua mulu wane nao lau Jiu ki. Ru lea nai ki tasa ka liufia saitamarue wane ki. ⁹ God ne saungainia ru ki tafau, nia si fatai madakwa ana manatae nai ki 'ua mai 'i nao. Ma nia ka eresi nau fua ne nau ku fatainia manatae nia fuana wane ki tafau. ¹⁰ Ana kada ne, wane Jiu ki ma wane nao lau Jiu ki, kera oku ana te fikute wane ana Christ. Ma God ka fi fatainia ru nai fuana 'ainsel baita ki ma ru kwaitalai ki 'i langi, fua ne kera ka saitamana na liotoe nia baita ma ka 'e'ete kwailiu. ¹¹ God sasia ru nai sulia nia manata 'ua na mai sulia ana safalie. God nia fulia na ru nai kada nia odua mai sa Jesus Christ na 'Aofia kia. ¹² Ma sulia kulu oku ana Christ, ma na famamanae kia ani nia, nao kulu si mau ana daolae siana God. ¹³ Sulia ne, nau ku gani kamulu nao mulu si kwaimanatai sulia na nonifie nau fua mulu. Sulia nau ku nonifi fuana 'adomilamulu.

Na kwaimanie Christ fua kulu

¹⁴ Ma sulia ru nai, nau ku boruru ma nau ku fosa God na Maa, ¹⁵ ne nia saungainia ru mauri ki tafau 'i laona molagali ma 'i langi. ¹⁶ Ma

nau ku amasia sulia na falealae baita nia ne nia alangainia kai kwatea fuana wane nia ki. Ma nau ku amasia nia ka kwatea nikilalae fua mulu ana na Anoeru Abu, fua ne na maurie lamulu kai nikila tafau. ¹⁷ Ma nau ku foa laugo fua Christ kai to laona maurilamulu sulia na famamanae kamulu ani nia. Ma nau ku foa laugo fua ne ru ki tafau ne mulu sasida, mulu kai sasida nunufana na kwaimanie nia. ¹⁸ Nau ku foa 'urinai fua ne kamulu ma wane God ki tafau, kulu kai bobola fuana malingailana ne na kwaimanie Christ fuaka 'e reba, ka gwala, ka fane ma ka koso. ¹⁹ Iu, nau ku foa fua ne mulu kai saitamana na kwaimanie Christ, boroi 'ana ka 'afitai fuana ta wane ka saitamana lea ana tafau. Ana kada mulu saitamana na kwaimanie Christ, na falafala kamulu ki kai dia na falafala God ki.

²⁰ Kulu ka tangoa God sulia na nikilalae baita nia ne rao 'i laona mangokulu, nia ka saitamana sasilana ru 'oro ki fuana 'afilaka, liufia lau ne kulu bobola fuana ganilana naoma manatalae 'uria. ²¹ Kulu tangoa God ne nia to ana sa Jesus Christ ma ana wane nia ki, 'i kada nai ma ka toto firi. Iu, nia 'urinai.

4

Kulu alua na te noni ru

¹ Nau ku to laona beu ni kanie sulia nau ku rao fuana 'Aofia, nau ku amasi kamulu fua mulu kai sasi lea dia na abulolae ne bobola fuana wane God ki ka to ana, sulia God sae kamulu ana wane nia ki. ² Mulu fatu'u kamulu talamulu, ma mulu ka to marabibi. Ma mulu ka fatainia na kwaimanie kamulu ana mabetaue fua mulu

kwailiu. ³ Mulu ka rao nikila fua mulu ka to ana na kwaimanie kwailiu fua mulu ne Anoeru Abu nia kwatea fua mulu. Mulu ka 'ado kamulu ana aroaroe. ⁴ Kulu wane ne kulu famamana sa Jesus Christ, kulu dia na te noni ru fainia. Ma te Anoeru Abu laugo ne talai kia tafau. Ma te maurie firi go ne God sae kia mai 'uria ne kulu kwaimakwali ana. ⁵ Kulu too ga ana te 'Aofia, ma te famamanalae, ma te siuabue. ⁶ Ma te God go ne nia to, ma nia na Maa kia tafau. Ma nia ka gwaungai fafi kulu tafau, ma nia ka rao ani kia, ma ka to laona maurilakulu.

⁷ Ma kulu tafau ne kulu famamana, sa Jesus Christ nia kwatea te te wane akulu ka too ana kwatee fuana raoe nia. Nia kwatea na kwatee nia fua kulu sulia na kwaidorie nia. ⁸ Sulia na Kekedee Abu be fata 'uri, "Kada nia leka 'uria na kula ne fane, nia ka ngalia fainia wane 'oro ne nia liufia.

Ma nia ka kwatea kwatee ki fuana wane nia ki."✧

⁹ Aia, ma te na ne fadalana na fatae 'uri, "Nia leka 'uria na kula fane?" Na fadalana ne 'uri, sa Jesus Christ eta koso basi mai laona molagali.

¹⁰ Ma sa Jesus Christ ne koso mai laona molagali, nia laugo ne ka ra 'uria 'i langi, na kula ne liufia kula ki tafau mai 'i langi. Nia sasi 'urinai fua ka to ana kula ki tafau.

¹¹ Ma sa Jesus Christ laugo ne kwatea kwatee lea ki fuana wane ki. Tani wane akulu, nia alu kera na wane ni lifurongo ki, ma tani wane akulu nia ka alu kera profet ki. Ma tani wane lau, nia ka alu kera ana wane ni 'ainitalolae ana na Farongoe Lea. Ma tani wane lau, nia ka alu kera wane kwaitalai ma famanata ki fua

✧ 4:8 Psalm 68:18

wane famamana ki. ¹² Nia sasi 'urinai, fua kulu ka bobola fuana raoe fua God, ma fua kulu, na nonina Christ, kulu ka nikila. ¹³ Na nonina Christ kai mauri 'urinai leleka kera ka oku ana te fikute wane ana na famamanae ma fainia na saitamarue kia ana na Wele God. Ma famamanae kulu ki kai nikila, ma falafala kia ki kai kali'afu dia laugo sa Jesus Christ. ¹⁴ Ma ana kada kulu rafo na, nao kulu si dia wele tu'u ki. Ma nao kulu si dia lau ta baru ne sasaula sakolangainia ma nanafo ki ka kwaefea fua leka garoe ga 'ana. Sulia 'afitai kulu ka famamana ta famanatae 'e'ete kwailiu ne wane susuke ki kera famanata ana. ¹⁵ Ma kulu ne, kulu fata mamana ana falafala ne ka fatainia kwaimanie kia ki, ma na abulolaka tafau ne, ka dia na abulolana sa Jesus Christ na wane baita kia. ¹⁶ Ma kulu ka dia te noni ru, ma Christ ne gwauna. Ma te te wanea , nia ta kula ana noni, ma ka too ana raoe nia. Ma sa Jesus Christ kwatea kulu ka to oku fua ne kulu ka alua te noni nai. Ma kada kulu sasia na raoe ne bobola fai kia, na noni nai ka bulao mai ma ka nikila sulia kwaimanie kia ki fua kulu kwailiu.

Na maurie falu sulia Christ

¹⁷ Sulia na mamanae ne 'Aofia kwatea mai fuaku, nau ku fata totongai ana fua mulu ne mulu kai lukasia falafala ta'a ki ne wane nao si famamana sa Jesus Christ kera sasida. Na manatalae kera ki laugo ne ru ta'a ki ma ru 'o'oni ki tafau go. ¹⁸ Ma kera nao si saitamana laugo falafala sulia God ki. Ma nao kera si too ana maurie falu ne God kwatea, sulia manatada rorodoa, ma kera ka fangasia mangoda, ma kera ka oewanea. ¹⁹ Ma kera si 'eke go fafia abulo

ta'alaе kera ki, ma kera ka rosulia kwaidorie ta'a kera ki, ma kera ka ngangata ana sasilana kwalukaela ru ta'a.

²⁰ Boroі ma kamulu ne, ana kada be wane ki kera 'ainitalo ana sa Jesus Christ fua mulu, nao kera si famanata kamulu fua mulu ka abulo ta'a 'urinai. ²¹ Kera 'ainitalo fua mulu ana na mamanae sulia sa Jesus Christ, ma mulu ka famamana na famanatalae mamana nia. ²² Ma kera 'ainitalo kera ka 'uri, mulu fasia falafala ta'a kamulu ki be mulu to sulida 'i nao. Na falafala ta'a ne, talai garo amulu ma ka fali kamulu. ²³ Kera 'ainitalo fuamu fua ne mulu ka alamatainia God ka fafalua maurilamulu fainia manatalamulu. ²⁴ Ma falafala kamulu ki tafau ka alua na wane falu ne God saungainia dia na falafala nia. Aia, na wane falu 'urinai, nia ka fatainia na falulae nia ana na abulolana ne 'o'olo ma ka abu.

²⁵ Sulia ru nai, mulu lukasia na sukee. Ru ki tafau ne mulu saea fua wane famamana ki mulu ka mamana, sulia kulu tafau kulu dia na nonina sa Jesus Christ. ²⁶ Ma dia ta wane amulu ka guisasu, nao 'oe si alamatainia na guisasue nai ka talai 'oe, 'oko sasia ru ne ta'a. Ma ka lea fua 'oe fasuia na guisasue 'oe 'ali'ali suifatai sato ka fi su, ²⁷ fasia sa Saetan ka too ana kada fuana talailamu ana guisasue 'oe. ²⁸ Ma sa ti amulu ne ka beli, nia ka sui fasia na belie. Ma nia ka rao 'o'olo fua ne nia ka too ana tani ru fua maurilana, ma ka 'adomia wane siofa ki laugo. ²⁹ Ma mulu ka to fasia fatae ta'a ki. Mulu ka saea lalau fatae ne saitamana ka kwatea kwai'adomie, fua mulu ka faeelea wane ki ne kera rongoa fatalamulu. ³⁰ Ma mulu ka to fasia sasilana ru ki ne saitamana ka fakwaimanataia na Anoeru

Abu God. Sulia na Anoeru Abu na ne maetoto laona maurilamulu ne mulu ru God ki, ma na maetoto laugo ana fa dangi ne kai dao mai ne God kai fasuia famaurilamulu. ³¹ Aia, mulu ka to fasia malimaelae fua mulu kwailiu, ma mulu ka to fasia na guisasue amulu kwailiu, ma fasia na olisusue ana akwae ma na fatae ta'a ki. Mulu ka to fasia na kwaisulangaie ki tafau. ³² Ma abulolae kamulu ka lea fua mulu kwailiu, ma mulu ka eele, ma mulu ka kwaimanatai fua mulu kwailiu. Ma mulu ka manataluge amulu kwailiu ana ru ta'a ne mulu sasida ki, dia be God manataluge na amulu tafau, sulia ru sa Jesus Christ sasida ki.

5

Kulu to 'i laona madakwalae

¹ Mulu wele talingai God ki, mulu ada kwaisuli ana falafala nia ki. ² Ana kada ki tafau, mulu ka kwaimani ana wane ki, dia laugo ne Christ kwaimani akulu tafau, ma ka kwatea na maurilana fua famaurilaka. Sulia nia afafu ani nia talana, ma God ka eele fafia na afafue nia.

³ Ma sulia mulu wane God ki, mulu ka to fasia abulolae bilia nai ki dia na oelae, ma na ogalulumie. Mulu ka to fasia ru nai ki tafau, fua ne nao ta wane si fata sulia ta ru 'urinai suli kamulu. ⁴ Ma mulu ka to fasia fatae ta'a ki, ma fatae bilia ki, ma fata 'onionga ta'alaie ki. Boroi ma nia lea lalau fua mulu ka tangoa God. ⁵ Ru mamana nau ku saea fua mulu, sa ti boroi 'ana ne abulolana 'e bilia naoma ka oee, nia 'afitai fua nia ka ru 'i laona 'Initoie sa Jesus Christ ma God. Ka 'urinai laugo fuana sa ti ne ogalulumi, nia dia na fosilana nunuiru ki.

⁶ Nao 'oe si alamatainia ta wane ka suke 'oe sulia ru 'oro ta'a 'uri ki, "Nia lea ga 'ana fuana wane ka oee naoma ka ogalulumi." God kai guisasu ma kai kwatea kwaekwaee fuana wane ne kera aburongo ana ki. ⁷ Mulu ka to fasia wane 'urinai ki.

⁸ Ana kada 'ua mai 'i nao, mulu talamulu mulu to mai laona maerodo, boroi ma ta'ena mulu alua na wane na 'Aofia ki, ma mulu ka to na laona madakwalae. Nia na ne abulolamulu ka bobola fainia wane ne kera to laona madakwalae. ⁹ Sulia ana kada wane ne kera to laona madakwalae, na abulolada ka lea ma ka 'o'olo, ma fatae kera ki ka mamana. ¹⁰ Mulu ka sasi 'uria malingailana te ne faeelea na 'Aofia. ¹¹ Ma nao mulu si fulia ru ta'a ki, dia wane ne kera to laona maerodo, kera sasida. Boroi ma, mulu fatainia lalau garoe kera ki, ma mulu ka fata fabasuda. ¹² Nau ku 'eke 'asiana laugo ana fatae sulia ru ne kera sasi agwa ana laona maurilada ki. ¹³ Boroi ma kada na madakwalae kai tala fafida, kera kai saitamana ru ta'a ne kera sasida ki. ¹⁴ Sulia te ne madakwalae tala fafia, na wane ki kera kai ada to'ona. Nia ne kera ka fata 'uri,

"Kamulu wane ne mulu maleu, ma mulu mae ki, mulu kai tatae fasia mae, ma na madakwalana Christ kai tala fafi kamulu."

¹⁵ Nia 'urinai ne, mulu kai madafi lea ana falafala kamulu ki fua ne abulolae kamulu ka dia wane lioto ki ma nao si dia lau wane ulafusi ru ki. ¹⁶ Ma ana kada ki tafau, mulu kai sasia ru lea ki ne bobola fua mulu ka sasia. Sulia kada ne wane 'oro ki abulolada ta'a. ¹⁷ Nia ne, nao mulu si oewanea, boroi ma mulu kai manata lea lalau 'amulu sulia ru ne na 'Aofia doria mulu ka sasida ki.

¹⁸ Aia, ma mulu ka to fasia ku bubulolae ana waeni, sulia ru nai kai fali kamulu. Boro ma mulu ka fungu lalau ana na Anoeru Abu fua ne nia ka talai kamulu. ¹⁹ Ma ana kada mulu oku, mulu ka fata ana psalm ki, ma mulu ka ngufia na ngu abu ki. Mulu ka fatainia eelelae kamulu ki ana kada mulu tangoa God ana ngufilana fa ngu ki. ²⁰ Ana kada ki tafau, ma fuana ru ki tafau ne ka dao mai, mulu ka tangoa God na Maa sulia na okue kamulu fainia na 'Aofia kia sa Jesus Christ.

Sulia 'afe ki ma arai ki

²¹ Mulu sasi 'uria rolae sulia kwaidorie kamulu ki kwailiu, sulia manata baitalae kamulu ana sa Jesus Christ.

²² Kamulu 'afe ki, mulu rosulia arai kamulu ki, dia laugo ne mulu rosulia na 'Aofia. ²³ Sulia na wane arai ka too ana nikilalae fua 'afe nia, dia laugo ne sa Jesus Christ too ana nikilalae fua wane ne kulu famamana ki. Ma sa Jesus Christ ne famaui kia, ma kulu ka dia na nonina. ²⁴ Dia kulu wane famamana ki kulu ka rosulia sa Jesus Christ, na keni ne nia 'afe na ka rosulia na arai nia ana ru ki tafau.

²⁵ Kamulu wane arai ki, mulu kwaimani ana 'afe kamulu ki, dia laugo sa Jesus Christ ne kwaimani akulu wane ne kulu famamana ki, ma nia ka alamatainia talana kera ka saungia 'usi kulu fua nia ka famaui kia. ²⁶ Nia sasi 'urinai fua faabulana wane famamana ki, ma ka fafaluda ana siuabulae ma fatalana. ²⁷ Ma nia sasi laugo 'urinai fua kwatelana wane famamana ki fua nia talana, dia kulu na 'afe lea nia ki ma ka nao ta ru si ta'a sulia kulu falu na, ma kulu ka 'o'olo na, ma kulu ka lea 'i maana. ²⁸ Kamulu

wane arai ki, mulu ka kwaimani ana 'afe kamulu ki, dia laugo ne mulu kwaimani ana noni mulu talamulu. Na wane ka kwaimani ana 'afe nia, nia kwaimani laugo ani nia talana. ²⁹ Nao ta wane si noni'ela ana nonina talana. Boro ma nia ka sangonia lalau ma ka ada sulia nonina talana, dia laugo sa Jesus Christ ne sasia fua wane famamana ki. ³⁰ Ma kulu wane ne kulu famamana nia, kulu na ne nonina sa Jesus Christ. ³¹ Sulia na Kekedee Abu be fata 'uri, "Na wane kai fasia gaa nia fainia maa nia, ma ka arai. Aia, na wane ne fainia na keni ne, keroa ka alua na te ru." ³² God famanata kia ana ru lea ki ana fatae nai, ma nau ku saitamana nia fata sulia sa Jesus Christ ma kulu wane ne famamana ki. ³³ Ma na Kekedee Abu ka fatainia laugo ru sulia arai ki fainia 'afe ki be 'uri: Na wane ne 'oe arai na, 'oe kwaimani ana 'afe 'oe, dia laugo ne 'oe kwaimani amu talamu. Ma na keni ne 'oe 'afe na, 'oe fuusi baita ana arai 'oe.

6

Na maa ma na gaa fainia wele keroa ki

¹ Kamulu wele ki, mulu ka rosulia fatalana maa fainia gaa kamulu ki, sulia nia ne abulolae lea sa Jesus Christ nia doria. ² Na taki ne God eta fata alangainia fuana tifaida ne rosulia ne 'uri, "Mulu fuusi baita ana maa fainia gaa kamulu ki, ³ ma maurilamulu kai lea ma mulu kai to tau laona molagali ne."

⁴ Aia, mulu maa fainia gaa ki, mulu ka to fasia faguisasulana wele kamulu ki. Ma mulu ka ada suli kera, ma mulu ka famanata kera ana falafala

ne bobola fuana wane ne kera famamana na 'Aofia.

Sulia na wane baita fafia wane rao 'o'oni ki

⁵ Aia, ma mulu wane rao 'o'oni ki, mulu kai rosulia fatalana wane baita kamulu ki 'i laona molagali ne, ma mulu ka fabaita ada. Ma mulu ka rosuli kera ana eelelae dia ne mulu rao fua sa Jesus Christ. ⁶ Mulu ka faeeleda 'urinai, nao lau ana kada ne wane baita kamulu ki kera ada ga 'ada suli kamulu. Boro ma mulu ro lalau sulida ana kada ki tafau dia God nia doria, suli kamulu wane rao sa Jesus Christ ki. ⁷ Mulu kai eele fuana raoe, dia ne kamulu rao fuana God, ma nao lau fuana wane laona molagali ga 'ana taifilia. ⁸ Sulia kulu saitamana na dia na rao lakulu lea, God kai kwaiara kia ana ru lea ki, sui boro ma 'ana kulu wane rao 'o'oni naoma ka nao.

⁹ Aia, ma kamulu wane baita fafia wane rao 'o'oni ki, mulu kai abulo lea laugo 'urinai fuana wane rao 'o'oni kamulu ki. Mulu kai to fasia na fata guisasue fuana famaulada. Sulia kamulu saitamana ka suina ne, kamulu fainia wane rao 'o'oni kamulu ki, kamulu tafau too ga ana te God ne wane baita kamulu. Sulia nia nao si efaefa ana ta wane.

Kulu dia wane ni omee ki

¹⁰ Aia, fatae 'isi nau ki na fua mulu ne, mulu kai fanikila kamulu tala'amulu ana 'Aofia ma ana na nikilalae baita nia. ¹¹ Mulu ka dau ana raunge ni firue ne God kwatea, fua ne mulu kai liufia sa Saetan kada nia sasi 'uria ilito lamulu. ¹² Nao kulu si firu lau fainia wane ki go, boro ma kulu firu lalau fainia sa Saetan fainia na nikilalae nia. Kulu firu fainia anoeru ta'a ki, ma fainia gwaungai kera ki ne kera 'initoa ana

maerodo laona molagali ne. ¹³ Sulia nia 'urinai, mulu kai dau ana raunge ni firue ki tafau ne God 'e kwatea, fua ne ana kada ana firue fainia na malimae 'e dao mai, mulu kai bobola ga 'amulu fuana liuofilana na malimae kamulu ki. Ma kada na firue kai sui, kamulu kai uu ngasi 'ua.

¹⁴ Nia ne mulu kai folo lea 'usi kamulu. Ma fatae mamana kamulu ki nia dia na fosae 'i salafamulu. Ma na abulolae 'o'olo kamulu ki ka dia na talo ne susia na rurumu ¹⁵ Ma mulu kai sasi akau ana kada ki tafau ana fatae sulia na Farongoe Lea ne kwatea aroaroe, sulia nia dia na ne tae butu ana 'aemulu ki. ¹⁶ Ma na famamanae kamulu ne dia talo ki fuana susilana maesimo ana ere ki tafau ne sa Saetan fanasi kamulu 'anida. ¹⁷ Ma na famaurie God fua mulu ne dia na kifi ne duu fafia gwaumulu. Ma na fatalana God, ka dia naife ni firue ne Anoeru Abu kwatea fua mulu.

¹⁸ Ma mulu ka foa ngangata ana kada ki tafau, dia ne Anoeru Abu talai kamulu ana. Mulu gania kwai'adomie fasia God. Mulu ka adaada ma nao mulu si ngwatautau ana folae fua God ka 'adomia wane famamana ki tafau. ¹⁹ Ma mulu ka foa laugo fuaku fua kada nau ku fata, God ka kwatea fatae nia ki fuaku, fua nao nau si mau lau, ma nau kai famadakwala manatae wane God ne na Farongoe Lea laugo fuana wane nao lau Jiu ki. Na manatae ne, God nao si famadakwala 'i nao fuana wane ki. ²⁰ Nau na wane sa Jesus Christ fuana 'ainitalolae ana Farongoe Lea nai, ma nau ku to laona beu ni kanie fafia fatae nau ki. Mulu kai foa fua nau ku fata nonira'a sulia na Farongoe Lea dia God nia doria.

Fata lealae 'isi ki

²¹ Sa Tikikus, na wanefuta lea kia ma na wane rao mamana na 'Aofia, nia kai farongo kamulu ana tolaku, fua mulu ka saitamana ru ki tafau ne fuli fuaku 'i seki. ²² Nia ne sasia ma nau ku odua kau siamulu, fua nia ka fata sulia tolai kalu, ma fua nia ka radu kamulu laugo.

²³ Nau ku foa fua God na Maa fainia na 'Aofia sa Jesus Christ ka kwatea aroaroe, kwaimanie fainia fitoe fua mulu wane ne mulu famamana sa Jesus Christ. ²⁴ Ma nau ku doria God ka fatainia kwaiofeie fuana wane ki tafau ne kera kwaimani ana 'Aofia kia sa Jesus Christ ana kwaimanie nia toto si sui.

Farongoe Lea Ana Fataleka
The New Testament in the Fataleka language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langguis Fataleka

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Fataleka

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

38b15013-8e25-506e-87f4-209b1cab49c2